

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 22/17
2017 m. kovo 7 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje C-390/15
Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

Pagal vienodo požiūrio principą nedraudžiama netaikyti lengvatinio PVM tarifo elektroniniu būdu teikiamoms skaitmeninėms knygoms, laikraščiams ir periodiniams leidiniams

Šiuo požiūriu PVM direktyva galioja

Pagal PVM direktyvą¹ valstybės narės gali taikyti lengvatinį PVM tarifą² spausdintiems leidiniams, tokiems kaip knygos, laikraščiai ir periodiniai leidiniai³. Tačiau elektroniniams leidiniams turi būti taikomas standartinis PVM tarifas, išskyrus fizinio pavidalo skaitmenines knygas (pvz., CD-ROM)⁴.

Lenkijos Konstituciniam Teismui, į kurį kreipėsi Lenkijos ombudsmenas⁵, kyla abejonių dėl šio skirtingo apmokestinimo teisėtumo. Jis klausia Teisingumo Teismo, pirma, ar jis suderinamas su vienodo požiūrio principu ir, antra, ar Europos Parlamentas pakankamai dalyvavo teisėkūros procedūroje⁶.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia konstatuoja, kad kadangi pagal PVM direktyvą lengvatinis PVM tarifas netaikomas skaitmeninių knygų teikimui elektroniniu būdu, o tą patį tarifą leidžiama taikyti visų fizinių pavidalų skaitmeninių knygų tiekimui, šios direktyvos nuostatos turi būti laikomos sukuriančiomis dviejų atsižvelgiant į Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamą tikslą panašių situacijų skirtingą vertinimą, nes jis leido taikyti lengvatinį PVM tarifą kai kurioms knygų rūšims, kad būtų paskatinta skaityti.

Vėliau Teisingumo Teismas nagrinėja, ar šis skirtingas vertinimas yra pateisinamas. Jis primena, kad skirtingas vertinimas yra pateisinamas, jei yra susijęs su nagrinėjamu teisės aktu siekiamu teisėtu tikslu ir jei yra proporcingas šiam tikslui. Taigi priimdamas mokestinę priemonę Sąjungos teisės aktų leidėjas turi priimti politinius, ekonominius ir socialinius sprendimus bei nustatyti svarbiausius iš skirtingų interesų arba atlikti sudėtingus vertinimus. Todėl šiuo pagrindu jam reikia suteikti didelę diskreciją ir tokių sąlygų laikymosi teismo kontrolė turi apsiriboti akivaizdžios klaidos kontrole. Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pažymi, kad lengvatinio PVM tarifo netaikymas skaitmeninių knygų teikimui elektroniniu būdu yra specialios PVM schemas, skirtos elektroninei prekybai, pasekmė. Iš tiesų atsižvelgiant į nuolatinius pasikeitimus, kurie daro įtaką visoms elektroninėms paslaugoms, buvo manoma, jog būtina šioms paslaugoms taikyti aiškus, paprastas ir vienodas normas, kad šioms paslaugoms taikomas PVM tarifas galėtų būti užtikrintai nustatytas ir kad taip būtų palengvinta apmokestinamiesiems asmenims ir nacionaliniams mokesčių administratoriams administruoti šį mokestį. Taigi nustatydamas, kad lengvatinis PVM tarifas

¹ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos direktyva 2009/47/EB, iš dalies keičiančia Direktyvos 2006/112/EB nuostatas, susijusias su lengvatiniais pridėtinės vertės mokesčio tarifais (OL L 116, p. 18).

² T. y. du lengvatiniai PVM tarifai.

³ Išskyrus jeigu šie leidiniai yra visiškai arba iš esmės skirti reklamai.

⁴ Šiuo atveju lengvatinis PVM tarifas taip pat gali būti taikomas skaitmeninėms knygoms. Tačiau jeigu šios skaitmeninės knygos perduodamos jas parsisiunčiant arba siunčiant srautiniu duomenų siuntimu, taikomas standartinis tarifas. Skaitmeniniams laikraščiams ir periodiniams leidiniams visuomet taikomas standartinis PVM tarifas, neatsižvelgiant į tai, kokia forma jie pateikiami.

⁵ *Rzecznik Praw Obywatelskich*. Ombudsmenas paprašė Lenkijos Konstitucinio Teismo atlikti Lenkijos nuostatų, susijusių su leidiniams taikomu lengvatiniu PVM tarifu, konstitucingumo kontrolę.

⁶ Iš tiesų iš dalies pakeistos Direktyvos 2006/112 III priedo 6 punkto formuluotė skiriasi nuo pasiūlymo dėl direktyvos teksto, dėl kurio buvo konsultuotasi su Parlamentu.

netaikomas elektroninėms paslaugoms, Sąjungos teisės aktų leidėjas išvengia to, kad apmokestinamieji asmenys ir nacionaliniai mokesčių administratoriai turėtų kiekvienos suteiktų šių paslaugų rūšies atveju nagrinėti, ar ji patenka į paslaugų kategoriją, kuriai gali būti taikomas toks tarifas pagal PVM direktyvą. Darytina išvada, kad tokia priemonė turi būti laikoma tinkama specialios PVM schemos, skirtos elektroninei prekybai, tikslui pasiekti. Be to, pripažinus, kad valstybės narės gali taikyti lengvatinį PVM tarifą skaitmeninių knygų teikimui elektroniniu būdu, kaip tai leidžiama visų fizinių pavidalų tokių knygų tiekimui, būtų pažeista visos Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamos priemonės – atmesti galimybę taikyti lengvatinį PVM tarifą visoms elektroninėms paslaugoms – darna.

Dėl pareigos konsultuotis su Europos Parlamentu per teisėkūros procedūrą Teisingumo Teismas pažymi, kad su juo kiekvieną kartą konsultuojamasi iš naujo, jeigu galutinai priimtas tekstas, skaitomas visas, iš esmės skiriasi nuo to, dėl kurio buvo konsultuojamasi su Parlamentu, nebent pakeitimai iš esmės atitinka paties Parlamento pageidavimus. Vėliau Teisingumo Teismas nagrinėja, ar buvo būtina iš naujo konsultuotis su Parlamentu dėl direktyvos nuostatos, kurioje leidžiama taikyti lengvatinį PVM tarifą tik fizinio pavidalo knygų tiekimui⁷. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas mano, kad atitinkamos nuostatos galutinis tekstas yra tik redakciniu atžvilgiu supaprastintas pasiūlymo dėl direktyvos tekstas ir iš esmės jo turinys buvo išlaikytas. Vadinas, Taryba neprivalėjo iš naujo konsultuotis su Parlamentu. Tuo remdamasis Teisingumo Teismas prieina prie išvados, kad ši direktyvos nuostata nėra negaliojanti.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁷ Iš tikrųjų iš dalies pakeistos Direktyvos 2006/112 III priedo 6 punkte numatyta, kad toks tarifas taikomas „visų [fizinių] pavidalų knygų (įskaitant brošiūras, skrajutes ir panašius spaudinius, vaikams skirtas iliustruotas, piešimo ar spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius ir hidrografines ar panašias schemas), laikraščių ir periodinių leidinių, išskyrus visiškai ar iš esmės reklaminius leidinius, tiekimui, įskaitant jų išdavimą bibliotekose“. Tačiau pasiūlyme dėl direktyvos buvo nurodytas „knygų (įskaitant brošiūras, skrajutes ir panašius spaudinius, vaikams skirtas iliustruotas, piešimo ar spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius ir hidrografines ar panašias schemas, taip pat garsines knygas, CD, CD-ROM ar panašias priemones, kuriose iš esmės atkuriamas tokio pat turinio informacija, kaip ir spausdintose knygos), laikraščių ir periodinių leidinių, išskyrus reklaminius ar beveik vien tik reklamai skirtus leidinius, tiekimą, įskaitant jų išdavimą bibliotekose“.